

universal îmbrățișează umanitatea, cu tot ce o constituie și o poate reprezenta" ; „Teatrul, ca reflectare a vieții, trebuie să pună în mișcare judecări și sentimente“ . ...Și cite, asemenea, altele...

Ca dascăl și, mai recent, „ca om bătrîn“ (*horribile dictu !*), iubitor de *umanoare*, în principal, profesorul Ion Zamfirescu împărtășește gândul mai vechi, luminist : „...iubește adevărul“ . Depozitar al unei culturi enciclopedice, regăsită în propriile lucrări imprimate de anvergură, și în tot felul de intervenții scrise sau orale, în conferințe, în referate privind teze de

---

Profesorul

---

doctorat, în simpoioane ori colocvii însoțind îndeosebi manifestări de cultură teatrală, profesorul „se cheltuiește“ cu devoțiune și profundă implicare civică.

Bibliografia operei depune mărturie despre preocupările constante ale profesorului în teritoriul ilimitat al Thaliei. Sintezele — *Panorama dramaturgiei originale, Drama istorică universală și românească* ; studiile — *Probleme de viață, teorie și istorie teatrală, Teatru și umanitate, Teatrul european în secolul luminilor* sînt titluri de referință ; fără *Istoria universală a teatrului* (3 vol.), contribuția românească în domeniu ar fi, indiscutabil, sărăcită. Întreaga operă scrisă se află sub arcu aceleiași concepții suple despre rosturile dramaturgiei și artei spectacolului „Văd necesar ca teatrul să nu însemne numai *artă*, în accepțiunea acelei autonomizantă care este atribuită adesea acestui concept, ci tot pe atîta să reprezinte și *cultură*, cu atributele ei integrale, de la cele de ordin abstract pînă la cele cu funcțiune militantă“ .

Am avut, în anii aceștia, privilegiul de a-l asculta în diverse ocazii, între care aceea, multiplicată, a Festivalului național „Cîntarea României“ are semnificații relevante ; pe unde a trecut „caravana“ juriului prezidat de către domnia-sa, robustețea gândirii sale, afecțiunea nutrită față de interlocutori, interesul expres pentru achizițiile științei și lucrării fizice au lăsat o vie impresie. Pe malul Dunării, la Calafat, acolo unde „sentimentul independenței noastre ca popor“ a gravat pagini antologice, semn că „rezistența românească a funcționat cu tăria și consecvența unei mari forțe morale“ ; la căminul cultural etalon de la Dinași-Timiș ; la Fabrica de sticlărie și porțelan Curtea de Argeș ; la Tescani-Bacău, pe

Între oamenii pe care munca nu-i istoveste și pentru care munca este iluminare și luminare, profesorul Ion Zamfirescu ni se prezintă ca un exemplu grăitor al tinereții nezdruncinate de trecerea vremii. Sociabil, cu grija de a nu deveni patetic și zgomotos, modest și discret în relațiile de rînd, amfitrion rar și campion al distincției — iată un posibil portret al cărturarului care și-a aniversat de curînd 75 de ani de viață.

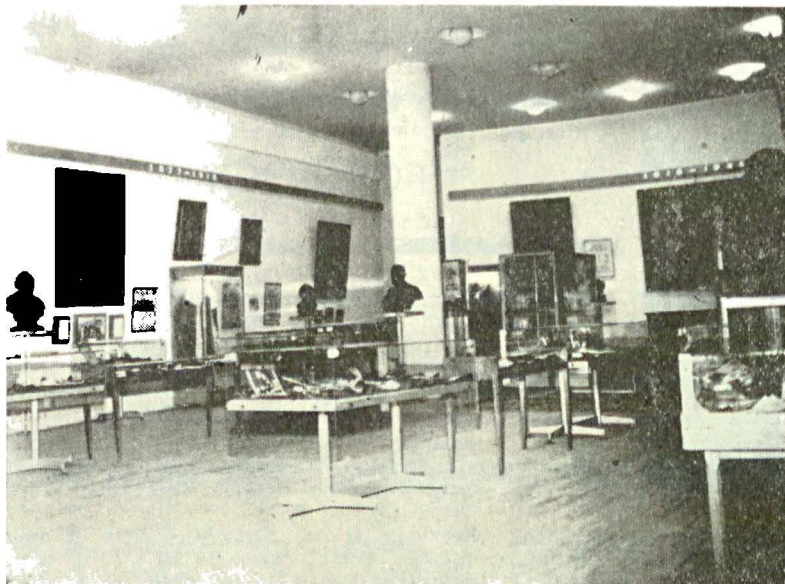
Departate de a se fi ilustrat exclusiv în marginile unei intelectualități de cabinet, marcate de suficiența dicteurilor *ex cathedra*, profesorul Ion Zamfirescu i-a format și pe mai tinerii din jur în spiritul necesității ca valorile umaniste să fie asimilate *in extenso*, rosturile profesiunii de „dascăl“, în primul rînd, de om al Cetății, în general, fiind măsurate prin calitatea vieții create *in și pentru* colectivitatea căreia îi aparține. Și (după cum nu o dată a spus și scris) această calitate este determinată de conjuncția permanentă dintre efectele superioare ale minții și sufletului, „elemente“ fundamentale tratate cu aplicație în propoziții ce amintesc de preocupările statornice de *filozofia culturii* și, deloc „incidental“, de *istoria teatrului* de aici și de aiurea : „...așa cum există un *conținut* material al istoriei, tot așa, există și un *inefabil* al istoriei“ „Literatura are un merit

locurile călcate odinioară de Enescu; pe malul mării, urmărind *Hecuba*; la gura minei Lupeni, celebrându-l pe Goethe; în „dulcele tîrg al Ieşilor”; la fermele Prejmer-Braşov; la Cluj-Napoca şi, mai jos pe Someş, la Satu Mare; pe scena Naţionalului craiovean (acasă, deci!), ofîciind despre clasici şi moderni; pretutindeni, aceeaşi febră a cunoaşterii, a întrebărilor şi răspunsurilor, întărite în ideea că viaţa

trebuie trăită în tihnă, prin muncă, prin aspiraţia neîntreruptă spre *adevăr, dreptate, bine şi frumos* — canoane de milenii ale construcţiei umane, reperi ale construcţiei umane de astăzi.

Din acest colţ de revistă, în *ceas ani versar*, gînd de recunoştinţă profesorului nostru.

Victor BIBICIOIU

O sală a muzeului

În
slujba
culturii
naţionale

Cînd directorul general al teatrelor, Liviu Rebreanu, oficializa, în septembrie 1942, colecţia George Franga, obştea scenei dobindea încă un lăcaş de prestigiu cultural — Muzeul Teatrului Naţional. De patru decenii, el are o contribuţie însemnată la animarea studiilor de istorie teatrală. Prin tematică, muzeul teatral din Bucureşti a impus, pînă şi celor mai rigizi cercetători, o nouă periodicizare a începăturilor teatrului nostru cult în Transilvania veacului al XVIII-lea. Tot aici a fost evidenţiat — şi ecourile publicistice n-au întirziat — locul manifestărilor populare de spectacol în

evoluţia artei dramatice româneşti. Un bogat fond arhivistic şi iconografic înlesneşte investigarea oricărei secţiuni teatrale, căci acest muzeu a fost, încă de la înfiinţare, depozitarul mărturiilor privind întreaga viaţă teatrală românească.

Fie ca rolul Muzeului Teatrului Naţional în cultura română să sporească prin achiziţii de preţ şi prin stimularea documentară a studioşilor! Iar inişatorului, George Franga, îi urăm în continuare ani rodnici, aşa cum vădeşte la cele opt decenii împlinite, şi ele, deunăzi!

Ionuţ NICULESCU

**George Franga, arătîndu-şi comorile re-
porterului nostru**